

ственно всички последователны откритія на Галилея и Кеплера са обяснявать съ теорія-та на Коперника, ный обещамы сила-та на думы-тъ на поета:

„O how unlike the complex works of man,
Heaven's easy, artless, unincumbered plan.“ *)

Cowper.

Ньютонъ приелъ свѣтилникъ-тъ на истина-та отъ Галилея и го прѣдалъ на свои-тъ наследници съ по-голѣма и чиста свѣтлина; и отъ тогазъ сѣко ново откритіе, было то плодъ отъ истъичено наблюдение или отъ дълбокъ математически анализъ, прѣдавало повече и повече блѣскъ на Коперникова-та слава.

Заедно съ Ньютоната начева са въ Астрономія-та нова и чудна ера, коя-то са отличила надъ всички други, не само съ произвождане-то на най-великы мжжіе, но още и съ учрѣждане-то на тѣзи най-важни пособия за наука-та, каквы-то сж Лондонско-то Кралевско Общество, Парижска-та Академія на Науки-тъ и Гриническа-та Обсерваторія. Да прибавимъ, че «Трудове-тъ на Кралевско-то Лондонско Общество» и «Мемуары-тъ на Парижска-та Академія,» кои-то са Продължавать и до днесъ, сж драгоцѣны пазилища на астрономически-тъ богатства. Освѣнъ това, Гриническа-та Обсерваторія постоянно са е намѣрвала подъ управленіе-то на великы астрономы, каквы-то сж — Фламстедъ, Халлій, Брадлія, Маскелинъ, Пондъ и Ейри. Наблюдения-та, кои-то сж събрани на тѣзи знаменита обсерваторія, тѣи са многочисленны и до толкозъ надминувать всичко, що е было направено на други-тъ обсерваторіи, що-то, казвать, че Астрономія-та бы изгубила малко, ако всички други съвременны наблюдения отъ сжщия видъ быхъ са унищожили. Съръ Уйльямъ-Хершелъ, обаче, са е трудилъ съвсѣмъ въ друга сфера. Кралевскы-тъ астрономы сж са посвѣщавали не толкозъ на откритіе новы прѣдмѣты между небесны-тъ тѣла, колко-то на точно-то опредѣленіе на извѣстны-тъ вече тела, и на открываніе-то новы заканы или фактове между небесны-тъ движения. А Хершелъ, като направилъ телескопы съ несравненно по-голѣма сила отъ колко-то тѣзи, кои-то сж са прѣди него правила, употрѣбилъ ги да проникне въ новы още непознаты дълбины на небесно-то пространство. Ній вече видѣхмы, каквы любопытны и изумителны откритія е направилъ той за двойны-тъ звѣзды, звѣздны-тъ купове и мъгливости-тъ.

Англичаны-тъ сж направили за Астрономія-та най-много наблюдения и откритія; Французы-тъ и Нѣмцы-тъ съ най-дълбоко математическо изслѣдованіе развили великы-тъ заканы на физическа-та Астрономія.

Сега остава само да определимъ, да ли Коперникова-та система трѣба да я разглеждамы като пълно изложеніе на «Небесны механизъмъ,» или пакъ сжществувать высши отношенія между самы-тъ неподвижны звѣзды.

Движенія-та на двойны-тъ звѣзды давать ни да разумѣемъ, че сжществувать подчинены слънчовы системы. Мъгливости-тъ сжщо

*) „О колко не прилича на заплетены-тъ работы чловѣчески простыя-тъ безискусенъ, незаплетенъ планъ, споредъ кой-то е направено небе-то!“